

De Nederlandsche Bank
T.a.v. de heer S.J. Maijor
Postbus 98
1000 AB AMSTERDAM

Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp
T 088 496 03 01
nba@nba.nl
www.nba.nl

Datum	Onderwerp	Referentie	Uw kenmerk	Bijlage(n)	E-mail/Telefoon
23 februari 2024	Reactie	24/DB/05329		1	

Geachte heer Maijor,

Graag maken wij als Sectorcommissie Verzekeraars en Pensioenfondsen (SVP) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de Consultatie Voorgenomen wijzigingen verslagstaten pensioenfondsen naar aanleiding van het concept besluit tot wijziging van de Regeling verslagstaten d.d. 15 januari 2024¹. De NBA heeft naar deze consultatie gekeken met oog voor het publiek belang en voor de kwaliteit van de beroepsuitoefening door accountants.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Wij vinden het positief dat deze (voorgenomen) wijzigingen nu al bekend zijn gemaakt, zodat pensioenfondsen en betrokken partijen hier rekening mee kunnen houden in de inrichting van de administratie en de controle daarop. Veel van de wijzigingen vloeien logischerwijs voort uit de wijzigingen in de Pensioenwet door de Wet Toekomst Pensioenen. Wij delen graag met u onze observaties. Hieronder volgen drie generieke punten; onze observaties per staat hebben we in de bijlage opgenomen.

Consistentie in verslaggeving

Het reeds lang bestaande uitgangspunt van eensporige verslaggeving, waarbij de belangrijkste grondslagen voor de verslaggeving voor zowel de jaarrekening als de staten gelijk zijn, draagt bij aan duidelijkheid in beleid en verantwoording, omdat het toezicht en het beleid gebaseerd zijn op dezelfde cijfers als die in de jaarrekening gebruikt worden. Het uitgangspunt dat beide verantwoordingen gebaseerd zijn op BW 2:9 en de RJ610 is een uitgangspunt dat wij graag behouden zien.

Gelijk met de consultatie van de wijzigen verslagstaten pensioenfondsen is de nieuwe Ontwerprichtlijn RJ610 (ORJ610) van de Raad voor de Jaarverslaggeving in consultatie. Deze laatste consultatie loopt tot 30 april.

Wij constateren inconsistenties tussen de ORJ610 en de concept verslagstaten. Deze inconsistenties betreffen de behandeling van de solidariteitsreserve, de risicodelingsreserve, het compensatiedepot en de operationele voorziening, waarbij deze in de staten als verplichting worden aangemerkt, terwijl deze in de ORJ610 als componenten van het eigen vermogen kwalificeren.

Wij verzoeken u met de Raad voor de Jaarverslaggeving nader overleg te hebben zodat een eensporige verslaggeving wordt bereikt, vooral voor wat betreft de balans en staat van baten en lasten van het pensioenfonds. Wij begrijpen dat voor toezichtsvereisten een aantal andere verslagstaten door de toezichthouder wordt verlangd.

¹ Zie: [Consultatiepagina Voorgenomen wijzigingen verslagstaten pensioenfondsen \(dnb.nl\)](#)

“Kassabon”

Wij verwachten in de verslagstaten geaggregeerde informatie over wat in het rapport van de expertgroep ketenchallenge de “kassabon” wordt genoemd: een overzicht van de mutaties in de persoonlijke pensioenvermogens per leeftijdsgroep. Dit is naar onze mening een waardevolle toevoeging in het kader van het datagedreven risicogebaseerd toezicht en voor statistische doeleinden. De administratie van het pensioenfonds is als gevolg van de Wet Toekomst Pensioenen zodanig ingericht om de mutaties in de persoonlijke pensioenen weer te geven. Het verdient aanbeveling in de verslagstaten dit proces van administratievoering te volgen, zodat de administratie en de rapportage zoveel mogelijk identiek zijn.

Openbare gegevens

Momenteel maakt DNB per kwartaal en per jaar een selectie uit de verslagstaten van individuele pensioenfonds openbaar. In deze consultatie ontbreekt het inzicht welke gegevens met welke frequentie openbaar gemaakt zullen worden. In het belang van het vertrouwen van het maatschappelijk verkeer in het pensioenstelsel en van wetenschappelijk onderzoek is de NBA voorstander van transparantie over gegevens van (individuele) pensioenfonds. Mede doordat de gegevens in de jaarstaten op een gestandaardiseerde wijze worden gepresenteerd wat bijdraagt aan onderlinge vergelijkbaarheid. De NBA stelt wel voor een nadere discussie over het wenselijke transparantieniveau te voeren.

Afsluiting

We hopen met deze inbreng een nuttige bijdrage te kunnen leveren en uiteraard is de SVP graag bereid om met u in overleg te treden over onze observaties en hoe hieraan invulling te geven. Daarvoor kunt u contact opnemen met de secretaris van de SVP, Melissa Klaver-Drost te bereiken via M.Klaver@nba.nl.

Namens het bestuur van de NBA,
Ondertekend door:

w.g. Kris Douma

Kris Douma, Voorzitter

Namens het bestuur van de NBA,
Ondertekend door:

w.g. Aleks Kayhan

Aleks Kayhan, bestuurslid

Observaties per staat

- J301-1B / J401B / J402-3B: Zie generieke observatie over de inconsistentie met de ORJ610 ten aanzien van de solidariteitsreserve, de risicodelingsreserve, het compensatiedepot en de operationele voorziening.
- J404 / J601-5: Hier worden diverse doeleinden van premie gespecificeerd, dit doet vermoeden dat van de ontvangen totale (bruto) premie eerst al deze componenten worden afgezonderd, en wat er dan overblijft wordt in de persoonlijke pensioenvermogens gestort. Deze administratieve verwerking is vanuit een perspectief van deelnemerscommunicatie (de “kassabon”) niet transparant en ook niet in overeenstemming met de beschrijving van het administratieve proces in het rapport van de expertgroep ketenchallenge “Inzicht door overzicht, Regie in pensioenuitvoering”². In dat rapport wordt gepleit voor het verwerken van de bruto premie in de persoonlijke pensioenvermogens, en daarna het verwerken van de diverse in deze staat genoemde posten met die persoonlijke pensioenvermogens. Het verdient aanbeveling in de verslagstaten dit proces van administratievoering te volgen, zodat inconsistenties tussen administratie en rapportage worden voorkomen.
- J601-7: Deze staat veronderstelt dat er 1 tarief is voor een bepaalde leeftijd, en er dus geen verschillende tarieven voor verschillende deelpopulaties zijn, bijvoorbeeld op grond van verschillen in levensverwachting. Wij weten niet of hier in de praktijk sprake van zal zijn, maar in ieder geval zou het goed zijn als deze staat deze flexibiliteit zou bieden.
- J606: Zie de generieke observatie over de inconsistentie met de ORJ610 ten aanzien van de solidariteitsreserve, de risicodelingsreserve, het compensatiedepot en de operationele voorziening. De mutaties in componenten die als eigen vermogen worden beschouwd kunnen niet als onderdeel van de actuariële analyse naar voren komen, maar zijn onderdeel van de resultaatbestemming.
 - Regels 16 en 17: als geen sprake is van een vaste uitgaande kasstroom kan er ook geen sprake zijn van een benodigde intresttoevoeging of van een wijziging door wijziging RTS. Wel is sprake van bijschrijving van beschermingsrendement, en die post staat al vermeld op regel 15.
 - Regels 40 en 43 bevatten naar onze mening te veel velden: bij waardeoverdracht wordt geen solidariteitsreserve of risicodelingsreserve, compensatiedepot of operationele voorziening meegegeven.
 - Regels 55 en 56 bevatten naar onze mening te veel velden: de kostenvoorziening zit of in de persoonlijke pensioenvermogens (kolom F, conform rapport expertgroep ketenchallenge) of in de operationele voorziening (kolom J), maar niet in de solidariteitsreserve, risicodelingsreserve of compensatiedepot.
 - Regels 64 en 69 bevatten naar onze mening te veel velden: er is voor uitkeringen geen vrijval uit solidariteitsreserve, risicodelingsreserve, operationele voorziening of compensatiedepot.
 - Regels 78, 81, 82, 83, 84 bevatten naar onze mening te veel velden: er is voor microlanglevens geen vrijval uit solidariteitsreserve, risicodelingsre-

² Zie https://www.caceis.com/fileadmin/documents/pdf/Insights/Reference-Guides/2022/20220822_KETENCHALLENGE_EXPERTGROEP_RAPPORTAGE_DEF.pdf, geschreven door een brede groep van onder andere pensioenfondsen en uitvoeringsorganisaties.

serve, operationele voorziening of compensatiedepot, idem geen mutatie door ingang partnerpensioen.

- Idem op regels 94 en 95 voor arbeidsongeschiktheid.
- Regels 103 en 104: wij verwachten dat er geen actuariael resultaat is op kanssystemen in de solidariteitsreserve en/of de risicodelingsreserve.
- Regel 117: wij verwachten dat er geen macrolangeven mutatie in de solidariteitsreserve en/of risicodelingsreserve is.
- Idem bij regel 124.